

Szerkesztőségi iroda:
BRASSÓ, Színház-utca 95. sz.
hova a lap szellemi részét illető minden
közlemény intézendő.
Kéziratok vissza nem adtnak.

KIADÓHIVATAL:
ALEXI KÖNYVNYOMDÁJA, BRASSÓBAN
színház-utca 95 sz. alatt,
hova az előfizetési pénzek s hirdetések
bérmentesen küldendők.

BRASSÓ

ELŐFIZETESI ÁR:
helyben házhoz hordva, vagy vidékre
postán küldve:
Egész évre 7 frt., Félévre 3 frt 50 kr
Negyedévre 1 frt. 80 kr.
Külföldre egész évre 20 Frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos garmond-sorért 4 kr. (1-10 sor
helye 40 kr.) Minden egyes hirdetés bélyeg
díja 30 kr., nagyobb és többszöri hirdeté-
seknél kedvezmény; nyílt-tér sora 10 kr.,
Hirdetések és nyílt-tér előre fizetendő

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÖTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban: A kiadóhivatalban; Budapest: Lang Lipót és Schwarz; Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukes és Mezei, Goldberger A. Bécsben: Haasenstein és Vogler, (Ottó Maasz), Schalek Henrik Öppelik Alajos, Dukes M.; Frankfurtban: Daube G. L. és Társa; Berlinben: Rudolf Mosse; Bukarestben: Herz I. és Vazina R. hirdetési irodájában

67. szám.

BRASSÓ, Szombat, június 13-án.

I-ső évfolyam 1885.

Brassó megye és a kultur-egylet.

Az erdélyrészi közművelődési egylet eszméjének ekéje Brassó megye életében is megvonta barázdáját; azon barázdát, mely hivatva lett volna ezen üdvös eszme megvalósulásának magvát magába felvenni, életre hívni és felvirágoztatni. Ezen hivatást azonban ezen barázda itt ez idő szerint megvalósítani nem fogja, mert a barázda megvonása következtében felütötték ugyan fejüket a vakondok, melyek nemzetünk ellen titokban áskálódnak és a melyekről belügyminiszterünk annak idején egyik beszédében megemlékezett, de ezen vakondok itt túlságosan elterjedve lévén, sokkal nagyobb mértékben aláásták már a talajt, semhogy abba a hazafiság magvát elhinteni lehetne — eredménytelenül.

Mi, kik a viszonyokat itt ismerjük, egy perczig sem kételkedtünk abban, hogy a közművelődési egylet eszméje a megyegyűlés által felkaroltatni nem fog; azt is igen jól tudtuk, hogy ha ezen egylet kérdése tárgyalás alá kerül, a nemzetiségi vezérferfiak azzal szemben állást foglalni lesznek kénytelenek; az egyedüli, mire kíváncsiak voltunk, az volt, hogy az állandó választmány és a szász, valamint román vezetők mely értelemben, mily hangon fognak nyilatkozni?

Ma már ezen nyilatkozatokon is tul vagyunk és így nem lesz felesleges azokat saját szempontunkból megvilágítani.

A mi mindenekelőtt az állandó választmánynak most már a megyegyűlés által is elfogadott indítványát illeti, ez, habár „simának” is néz ki, mint ezt Schnell, a szász-párt vezetője mondta, két szempontból igen érdekes és tanulságos.

Először érdekes és tanulságos, mert ritkítja párját azon szász jezsuitizmusnak, melylyel naponta találkozunk és mely soha sem tesz egyebet, csak gyanusít, hogy önmagát tisztázza.

Igy az érintett határozatban kiemeltetik, hogy „Brassó megye törvényhatósága ez idő szerint nincs afelől meggyőződve, hogy a közművelődési egylet működését idegen közművelődési térre leendő túlkapás nélkül csak a magyar közművelődésre terjesztendi ki s így kizárólag a magyar közművelődésnek és nyelvnek nemesítése és békés uton való terjesztésére fog működni s loyális módon tartózkodni fog min-

den a haza más nemzetiségeinek támadólagos és saját nemzetiségétől leendő elidegenítésre czélzó eljárástól.”

Hát mit akar ezen szóhalmaz jelenteni?

Nem egyebet, mint azt, hogy Brassó megye törvényhatósága azzal gyanusítja a közművelődési egyletet, hogy „idegen közművelődési térre fog átcsapni, hogy nem fog csak békés uton haladni és hogy támadólag fog fellépni a más nemzetiségeik ellen, hogy azokat saját nemzetiségüktől elidegenítse.”

Honnan meríti és minő joggal meri az állandó választmány és a törvényhatóság a közműv. egyletet ilyesmivel gyanusítani? és mi adott okot ezen reáfogásra, ha nem azon rossz indulat, melylyel egyáltalán a szászok minden magyar intézmény iránt viseltetnek, mely nekik hasznót direkt nem hajt?

A közm. egyesület alapszabályai határozottan megmondják, hogy az egylet czélja a hazafiság és magyar műveltség terjesztése és emelése; ezen alapszabály miniszterileg jóváhagyva van és senkinek, kiben tisztességes önértzet van, jogában nem áll kételkedni abban, hogy az egylet csak ezen czél megvalósítását fogja akarni és hogy a miniszterium is csak ezen czél megvalósítását fogja megengedni.

Hogyha ennek dacára a szászok gyanusítják az egyletet más célokkal, annak egyedüli oka abban rejlik, hogy nem akarnak hazafiak lenni és félnek a magyar művelődéstől; mert ha nem ez volna annak oka, hogy az egyletet támogatni megtagadják, akkor őszintén és igazán megmondták volna ezt; így pedig kénytelenek voltak kitérő okokat felhozni, oly okokat, melyeknek feltételezése már alapvető és a melyek fenforoghatását már az alapszabályok is kizárják.

A legkiválóbb érdeket nyújtja a megyei nyilatkozat azonban másrésről, ha ezt a szász viszonyok alapján tekintjük, mert ezen szempont alapján lehetetlen elzárkózunk azon meggyőződés elől, hogy a szászok és románok csakugyan idegenkednek attól, hogy jó hazafiakká legyenek és hogy a magyar műveltséget elsajátítsák.

Igy, midőn attól tartanak, hogy az egylet „idegen közművelődési térre fog átcsapni”, ezen idegen közművelődési tér alatt csak önmagukat érthetik és értik, mert hazánkban

csak ők idegenek és csak ők képeznek „idegen közművelődési tért”, és ezen félelmük, valamint szívós idegenkedésük e tekintetben legeklatánsabbul igazolják, hogy ők önmagukat és saját „idegen” — tehát nem hazafias és nem magyar — közművelődési területet a magyar közműv. egylet hatásköre alól alól teljesen kivonni akarják. Miért? azért, mert saját szavaik szerint félnek, hogy a „hazafiság” és a „magyar közművelődés” az idegen nemzetiségeiket saját nemzetiségüktől elidegenítené.

Es ebben rejlik a hozott határozat sarkpontja, mert bármily simán van is fogalmazva a határozat, abból a ki a viszonyokat ismeri, első tekintetre kiolvashatja, hogy „a szászok és románok külön, idegen — tehát sem hazafias, sem magyar — elemet nem képeznek, hogy ők itt a magyar hazában egy elzárkózott idegen — tehát a magyar nemzeti szellemtől át nem hatott, attól teljesen elzárt — közművelődési tért képeznek; hogy ezen közművelődési téren ők a hazafiságról és magyar művelődésről tudni sem akarnak, mert ők ezen a téren csak a haza és a nemzet elleni ellenszenvet tanítják és művelik, és mert ha ezen idegen, hazafias és magyar szellemtől ment közművelődési területekre a magy. közművelődési egyesület hazafias szellemet és magyar műveltséget vezetne be, csakhamar elidegenítené a szászt és románokat saját nemzetiségétől.”

Ez az, a mit mi az állandó választmány és a megye határozatából kiolvassunk, és bármely sima kétszínűséggel van is fogalmazva a határozat, mi ezen simaságban csak a szász czirkumspekciót látjuk, de őszinteség, nyíltság abban nincsen.

A második, a mit ezen határozatból levonhatunk, az, hogy midőn a szászok és románok attól tartanak, hogy a hazafiság és a magyar művelődés a saját nemzetiségbelieket nemzetiségüktől elvonhatná és megfoszthatná, ez által kétségtelen bizonyítékát adták annak, hogy nemzetiségeik és nemzetiségi érzetük igen gyenge lábon állhat, mi igaz is; mert hiszen köztudatu, hogy azon kizárólagos magabavonult és négy fal közé elzárkózott nemzetiségeskedés, mely önmagát ámitja, sem hazát, sem nemzetet, sem felebarátot nem ismer és a melyben a szász és román él, csak azon ámbicióznált egypár vezér által szittatják és tartatják fenn, kiknek szavára ezen félrevezetett nép

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

Bürger Ágost.

— Beszély. —

Baráczy Sándortól.

Göttinga egyetemi város egyik utcáján közep-termetű, életvidor fiatal ember halad fűtörésze végig. Sűrű haja vastag szalagos tekeresben csüng le vállán; frissen gondörített fürteit illatos hajpor lepi, s mintegy azt kimézőleg van hátracsapva a háromszögű nemezkalap. A verőfényes derült utca hangulatához teljesen illik az ifjú mosolygó képe, melyből két élénk szem s egészségtől duzzadozó ajak daczosan kiragad.

— Hát, Hölty pajtás! mi lelt újból, hogy olyan szontyorodva ballagsz? — kérdi a pajkos fiatal ember egy szembejövő, magas termetű, 25—26 éves férfitől.

— Az egyetemi könyvtárba indultam, kedves Bürgerem! — vala amannak tompa hangú válasza. Alighogy szólt, száraz köhögés fogta el a magas alakú, vézna embert, s előrehajlott melle fáradt lihegésbe tört ki.

— Mondtam én neked már elégszer, — szól Bürger feddőleg, — a könyvtári por nem neked való. Nem segít rajtad még a hires hannoveri dr. Zimmermann sem, ha folyton a könyveket turod!

Hölty beteges arca, melyet a himlőhelyek majdnem teljesen eltorzítottak, hirtelen kipirult, nyíltan

szemei szelid mosolyba áradtak át, s fejbőlintólag válaszolt:

— Akkor legalább nem szenvedek többé!

— Még mindig az az unalmas régi beszéd? Nem épen tegnap fogadtad fel, a szomorú multtal szakítani? Nem tegnap olvadt tavaszi örömbé borus szíved, meghatódalodba:

„Oh, csodaszép az Isten földje,
És méltó hozzá az öröm;
Mig csak szívem nem válik porrá,
Szép éltében gyönyörködöm!”

Hölty, kinek sorsa Dayka Gáborunkéval azonos, önkéntelenül felsóhajtott, s karon ragadva vidor társát, magával vezette a város felé:

— Bürger! a leány engem nem szeret.

— Ah, ugy? Annak a mumia-féle tanárnak a leánya?

— Nem szeret!

— Akkor te is feledd.

— Nem tehetem.

— Henrik! — szóla Bürger részvevőleg — szegődjél hozzám, Boie barátunknak ajánlatára biztos kilátásom van az Uslar család biróságához Gelliehausenbe jutni. Jer velem; a falusi magány s az ártatlan természet ölen vigaszt és üdülést nyer csalódott szíved.

— Igen, igen! — vala Hölty fanyar mosolyval

kiejtett válasza, — mielőbb fellelem boldogságomat... a sirban.

S keserű könycesepp csordult ki csukott pillája alul. A jószívű Bürger meghattottan, részvevőleg mondá:

— Jerünk, édes Henrik, a „Kék bak” kertjébe. Ott lesz ám költői egyletünk minden tagja. Költeményeinket mutatjuk be kölcsönösen egymásnak. Én is irtam egyet s remélem, nem épen rosszat. Jerünk!

Hölty akaratlanul megfordult s kartón vezetteté magát ki a városkapun a hársillatu sörkertbe. Ott ültek hatalmas tölgyfaasztal körül sűrű árnyban a „göttingai bá dok” fiatal tagjai, mind egyetemi diákok, töröl metszett lánglelkű dalnokok.

A szelid Boie ült asztalfőn, a »muzsaévkönyv» szerkesztője s a társulat tagja; jobbján Vosz, Homér mntafordítója, balján Cramer és Hahn, a társulat legtüzeesebb tagjai. A két Stolberg gróf Vosz mellett foglalt helyet; köztük volt a »lányarczu» Miller, Göttingának Adonisza, kinek »Siegwart» című regénye érzélgősségre nézve Göthének Wertherével vetekedik. Nem egy női szív lett boldogtalan Miller regényének olvasása következtében, Miller leányszépségének méltó ellentétét képezte Leisewitz, »Tarenti Gyula» híres szerzője. Ebből meritette Schiller drámai lelkületének tápját. A társaság körét Claudius zárta be, a szelid kedélyű népköltő.

(Folytatása következik.)

hallgat és kik elég lelketlenek saját testvéreiket ezen saját nemzetiségük mielőbbi megsemmisítését eszközöl elbutulásban felnevelni és megtartani, már pedig a közművelődési egyeslet ellen ezen vezérek által emelt heves kifogás legjobb bizonyítéka annak, hogy ezen matadorok maguk érzik, hogy mihelyt elámitott sorsosaik közé a közművelődési egyeslet a hazafiságot és magyar művelődést bevezetni és azt ott terjeszteni fogja, leomlanak azon gyarló és alap nélküli falak, melyekkel eddig ezen tudatlan népet körülvették és tőlünk elzárták, s érzik, hogy ezen falak őket, a vezéreket is maguk alá temetni, megsemmisíteni és leálcázni is fogják.

A határozat keletkezésébe a szász és román férfiak befolyván, tiltakozásukkal tulajdonképpen saját személyük érdekében — pro domo — beszéltek, és míg a határozat irántunk nyílt ellenszenvet és megrögzött dacot tanusít, addig az másrésről fölfedi a nemzetiségek leggyengébb oldalait, melyeken át a közművelődési egyeslet a vezérek tönkretételével ezen elámitott testvéreinket békői alól felszabadíthatja és megmentheti.

Hunyadmegye közgyűlésén az erdélyrészi magyar közművelődési egyesület átiratát az állandó választmány örvendetes tudomásul vételre ajánlván, dr. Tincu szászvárosi román ügyvéd szenvedélyes beszédben elvetetni indítványozá a javaslatot, heves és sértő támadást intézván a magyarság törekvései ellen. Támadását pártfelei is sokalták s Demian aradi gimnáziumi igazgató egyszerű napirendre térést javasolt. Réthi Lajos tanfelügyelő emelkedett szellemű szép beszédben a közgyűlés zajos helyeslései közt utasítá vissza Tincu vádjait, pontról pontra kimutatván, minő rabulistikával ferditik el a legnemesebb intenciókat. Barcsay Kálmán talpraesett s hatásos beszédben a közigazgatás ellen mondottakat cáfolta meg. Ezután szavazás alá bocsáttatván a kérdés, a közgyűlés a közművelődési egyesület átiratát az összes szavazatokkal 13 ellenében örvendetes tudomásul vette. Dr. Tincu indítványa mellett csak 13-an szavaztak, s ezek is tiltakoztak az ellen, hogy nevük a jegyzőkönyvben megörökíttessék.

Megyei ügyek.

Brassómegye törvényhatóságának közgyűlése.

(Vége.)

A következő tárgyat a felépítendő csapatkórház ügye képezte. Ugyanis a Nagy-utczában lévő, sem az igényeknek, sem a város követelményeinek meg nem felelő katonai kórház helyébe egy mást kell építeni s erre vonatkozólag egy korábbi közgyűlés kiküldött egy 15 tagú bizottságot, hogy alkalmas helyet keressen. E bizottság legalkalmasabbnak találta a népkertet (Aronsohn L. tulajdona) s azt ajánlotta megvételre. Ez ellen város fellebbezett, de a honvédelmi miniszter egyetértőleg a hadügyérrel a város fellebbezését elutasítva, felhívta immár a törvényhatóságot, hogy a felépítés iránt intézkedjék. Ennek alapján a 15-ös bizottság s áll. választmány jelentést tesznek a gyűlésnek, mely hosszabb vitát provokál. A vitában részt vesznek Dück József, Schnell Károly, Dr. Fabriczius József, Adam Károly, majd Schnell indítványozván, az ügy tárgyalásának elhalasztását délutánra, elnöklő főispán e kérelemnek az ügy fontosságát tekintve, helyt is adott.

Most következtek a különféle községi határozatok, a melyek a törvényhatóság jóváhagyását igényelik. Brassó város összes határozatai helybenhagyatnak s kapcsolatban a városnak Versecz város közönségének azon feliratát pártoló határozatával, hogy a rendezett tanácsú városok tisztviselői ép oly vasúti kedvezményben részesüljenek, mint az állami tisztviselők, a közgyűlés a megyei tisztviselőknek kieszközlendő hasonló kedvezményért feliratot intézni határozott a kormányhoz, melynek elkészítésével az alispán elnöklő alatt következő tagokból álló bizottság küldetett ki: Brennerberg Ferencz polgármester, Harmath Lajos és Tompa Sándor.

Csak vitát idézett elő a bolgárszegi Katharina utca baloldali építkezési vonalának megállapítási ügye, mely azonban daczára Lengeru Juon sok ellenzésének, szintén változatlanul jóváhagyatott.

Ép így jóváhagyatnak Rosnyó, Keresztényfalva, Ujfalu, Feketehalom, Botfalva, Prázsmár, Krizba, Mogyorós, Türkös és Pürkerecz községek képviselőinek határozatai, csak Tatrang községének a kataszteri munkálatok költségére vonatkozó határozata újabb határozathozatal végett utasított vissza.

vétetett fel, melyben hosszabb tárgyalás után részben az állandó választmány indítványa Dück József módosítványával fogadtatik el. E szerint az Aronsohn féle telek (népkert) 36 ezer frtért megvásároltatik s utasítatik az alispán ezen összeget a megyei közmunkaváltási alaphoz az átiratási költségekkel együtt kifizettetni; ez előmunkálatokat megtéetni, a kormánynál kamatmentes kölcsön s esetleg valamely pénzügyintézetnél olcsó kölcsön iránt lépéseket tenni. A mennyiben pedig ezen kölcsön 32 évi törlesztésre vétetik fel, a jövedelmen kívül, mely mintegy évi 9000 frt. ezen időre 1½%, megyei pótdó vettetik ki. A kórház költsége 265 ezer frtra vannak előirányozva. A kormánynál kötendő szerződésbe világosan kikötendő, hogy a kormány 25 éven belül a bérletet fel nem mondhatja s ha esetleg, bármily körülménynél fogva, vízhiányban szenvedne, úgy a Czenkpaták (Burgkanal) semmi feltétel alatt le nem csapolható, hanem a kincstár tartozik vízszükségletéről maga gondoskodni. Ezzel kapcsolatban kimondja a gyűlés azt is, hogy ez idő szerint a megyeház építésének terve a napirendről levétetik, tekintve azon nagy összeget, mely már e kórház felépítésére szükségeltetik.

Schramek József megyei állatorvos folyamodik, hogy hivatalos utazásai alkalmával az egyes községek fizessék neki napidijait s fuvarbérét. A gyűlés az állandó választmány véleményének meghallgatása után kimondja, hogy tekintettel arra, miszerint lehetetlen, hogy Schramek 200 frt. utatárlányával beérje, őszi körutja alkalmával tartoznak őt a községek egyik községből a másikba fuvarozni.

Kapcsolatban Dr. Sachsenheim Arthur földvári járási orvos oklevelének kihirdetésével, Schnell Károly felszólal az iránt, hogy miért nem foglalta még el a felvidéki járás orvosa kerületében lakását.

Erre nézve gróf főispán ur azon megnyugtató felvilágosítást adja, hogy ezen körülmény a legutóbbi számonkérészéki vizsgálat alkalmával neki is tudomására jutott s ő ez alkalommal elrendelte, hogy a járási orvos 12 nap alatt kerületében foglalja el rendes lakását.

Ezt követik az egyes törvényhatóságok átiratai, melyek részben egyszerű, részben pártoló tudomásul vétettek, míg azon törvényhatóságokét, melyek arról értesítenek, hogy megyénk feliratait pártolják, a gyűlés örvendetes tudomásul vette.

Az átiratok sorában voltak a temesvári magyar nyelvet terjesztő egyeslet, felső-magyarországi és erdélyi magyar közművelődési egyesletek felhívásai is.

Az ezek körül folyt tárgyalásról már lapunk múlt számában referáltunk részletesen.

Az utolsó tárgyat Volkány község egy határozata képezte, mely szintén jóváhagyatott.

Ezután elnöklő főispán ur a jegyzőkönyv hitelesítésével megbízván Koós Ferencz, Puskáriu József s Schnell Károly biz. tagokat, a gyűlést berekesztette s a tagok lelkes éljenzése közben elhagyta a termet.

Az iparos tanoncok vizsgája és munkakiállítása.*)

A gyakori panaszok mellett, melyet a külföldi ipar nyomasztó versenye, a megélhetés nehézségei miatt naponta hallunk iparosainktól, jól esik lelkünknek közeletünk egy oly mozzanatáról emlékezni meg, mely épen az ipari fejlődés tekintetében a legnagyobb mértékben figyelmet érdemel, mely reményt nyújt a jövőben arra, hogy az iparos nemzedék versenyképesége s társadalmi jóléte is emelkedni fog. Az ipariskolákat értjük, melyek mint hazai iparunk fejlődésének egyik momentumai és záloga, kell hogy közelebből érdekeljék nemcsak az iparos osztályt, melynek közvetlen szolgálatában állanak, hanem társadalmunknak minden tagját, ki anyagi fejlődésünket jóakaró figyelemmel kísérni szereti. Az iparszabadság több mint egy évtized óta fennhirdetett nálunk is a munkaszabadság és polgári jogegyenlőség elvét; az egyéneknek tere nyílt minden irányban kifejtetni tehetségeit, a szabad verseny kényszerít is mindenkit tehetségeinek kifejtésére. Az érdekek e nagy harcában nincs más választás, mint haladni a rohanó korrallal, vagy elbukni, mielőtt magunkat észrevennők.

Az iparszabadság versenyében csak a képesség fokozásának lehet biztos diadala. Így fogta fel ezt kormányunk is, midőn néhány évvel ezelőtt ország-szerte tanonciskolákat kezdett felállítani, s így fogta fel különösen akkor, midőn a legújabb ipartörvényben a legtöbb műves ipart képzéséhez köti, a munkaadók és segédmunkások közötti viszony szabályozása által azokat egymással bensőbb viszonyba hozza, s a társulást, mint a nagyobb erőfelfejtésnek egy nemét, határozottan ajánlja, sürgeti. De népünk megszokta már minden újítást bizalmatlansággal tekinteni, s így az ipariskolák sem örvendettek kezdetben nagy látogatottságnak. Ugy tekintette azt az iparos osztálynak nagy része, mint hasztalan időpazarlást. Mennyivel más, üdvös céljok van ez iskoláknak, meggyőződhetünk a brassói állami ipariskolának folyó hó 5—7-éig tartott vizsgáiból.

* Tárgyhalmoz miatt lapunk múlt számából kimaradt.

E derék iskolában, mely a lefolyt tanévvel negyedik évét futotta meg pályájának, mindig egy-egy lépéssel haladva a tökéletesedés útján: 10 osztályban 435 tanonc nyert oktatást. Az iskola tulajdonképpen csak négy fokozatból, t. i. előkészítő, első, második és harmadik osztályból áll, de a tanulók nagy száma és a fegyelmezés könnyítése miatt párhuzamos osztályok is állítottak fel. A vizsgák egyszerre három helyen folytak. Alkalmunk volt mindenik osztálynak haladásába bepillantani s úgy a tanulók jól fegyelmezett magaviseletéből s szabatos feleleteiből, mint írásaikból és rajzaikból örömmel győződhetünk meg, hogy munkálataik az egyes fokozatokon szemléltetést tisztábbak és jobbakk, rajzaik tökéletesebbek lesznek, hogy az olvasás és számolásban, valamint az iparosra nézve szükséges más elméleti dolgokban is elismerésre méltó haladást tettek.

A vizsgáknak igen fontos kiegészítő részét képezte a tanoncok munkakiállítása. Jól esett itt látnunk, a mit egyébiránt az igazgatóság részéről hangsúlyozni is hallottunk, hogy az iskola és a műhely, mint egy egésznek két része, szoros szövetségben állanak egymással. Egy érdeknek állanak szolgálatában, t. i. hogy mivelt és szakértő iparost képezzenek. A műhely megszűnik a mesterségtől egészen elütő szolgái munkákra alkalmazni tanoncát, s azon lesz, hogy ismeretek közlése által mentől hamarabb hasznát vehesse a mesterségben, s a lehetőségig fokozza szak-képzettségét. Az iskola megszűnik elvont elméletekkel terhelni a tanulók elméjét, s arra törekszik, hogy a rendszeret, izlés és értelem fejlesztése által a tanító mestert nehéz munkájában támogassa, s hogy az életre szükséges más ismeretekből is megadja azt az utat, amit a műhely tisztán gyakorlatias irányánál fogva meg nem adhat, s a mely pedig egy mivelt iparosnak elengedhetlen feltétele.

Jelen kiállításnál azon dícséretre méltó czél lebegett az iskola igazgatósága előtt, hogy legalább azok, kik rövid időn felszabadulnak s így az iskola hatásköréből kilépnek, mutassák meg, minő készüllettel lépnek az önállóbb segédi életre. E czélból egyszer s mindenkorra elvül kimondatott, hogy azon szoros viszonyban fogva, melyben az iskola a műhelyvel áll, senki ez iskola növendékei közül az iparhatóság felszabadításának alapját képező iskolai bizonyítványhoz igényt nem tarthat, valaki az iskola által esetről-esetre rendezendő munkakiállításban részt nem vesz. E mellett, hogy a növendékek munkájoknak kézzel fogható sikere által is buzdíttassanak a nemes versenyre, a legkitünőbb munkák készítőinek pénzbeli jutalom is helyezettett kiállításba. A jutalmazásra fordítandó összeg előteremtése céljából 20 helybeli ipartestülethez intézett felhívást, hogy évi tiszta jövedelmeikből valamit e célra is juttassanak. Sajnos azonban, hogy a felhívott társulatok közül csak a csizmadiák, német- és szász szabók, asztalosok, cipészek és kovácsok társulata tette magáévá és korolta fel tehetségéhez képest a jó ügyet, s küldött kisebb-nagyobb összeget annak támogatására.

(Vége következik.)

„Különös állapotok“*).

Tekintetes szerkesztő ur!

Becsés lapjának 65. számában »A közönség köréből« rovat alatt több városi polgár által közölt és velem foglalkozó értesítésre vonatkozólag, midőn ezen röviden válaszolok, kénytelen vagyok kijelenteni, hogy jövőre hivatalos felvilágosításokat, ha azok megadandók és megadhatók, nem a lapban, hanem annak helyén és rendjén, — hivatalom helységében — de mindenkor a legnagyobb készséggel és szíveséggel meg fogom adni.

Most válaszom! Még múlt május hó 23-án egy szabósegéd kérésére megadatott az engedély, hogy a szabósegédek nagyobb számú családjaikkal és ismerőseikkel, tehát kisebb körben a Hontérus-tér felső kisebb részében egy majális a f. hó 1-én tartanak.

Csak folyó hó 6-án este feljutott az általam vezetett városkapitányi hivatal tudtára, miszerint a fent említett feljelentést eszközölő szabósegéd azt egész hibásan tette, mivel a folyó hó 6-án az utcák szegletén észrevett falragaszok a brassói iparos ifjak általános önképző és betegsegélyző egylete majálisáról szólottak, mely hiba az egyeslet elnöke t. Bartha István urnak megizentetvén, azonnal helyreigazított. Az itteni lövészeti egyeslet tagjainak pedig már folyó hó 4-én nálam előadott kérésére az engedély megadatott volt, miszerint ők a nagy Hontérus helyen, hol rendesen czélt löni szoktak, a kellő biztonsági előkészületek megtétele és a közlekedés akadályozásának kikerülése mellett folyó hó 6-án délután czélt löjjenek. Ez az előzetes való tényállás! A dolgok végét illetőleg a nekem tett hivatalos jelentés szerint az iparos ifjak egyesletének majálisa igen szépen sikerült és csendesen folyt le. Igaz ugyan, hogy a lövész egyeslet tagok is a czéllövést a fent megjelölt helyen megtartották, de minden biztonsági előkészületek megtételével, mivel az igénybe vett földterület kerekén körül kötéllal és azon kívül nagyszámu színes, a földbe szurt zászlókkal volt teljesen bekerítve és ezen kívül két ember jobbról és balról a közönség és pedig a nem igen hajló emberek külön figyelmeztetésére felállítva. A czélmutatók rej-

Szerk.

téke szintén biztos volt, valamint a golyók a hegy oldalába furódtak, hol ember nem járt közel.

Tehát teljes biztonság volt teremve, és egy szerencsétlen eset ott alig gondolható, kivéve, ha valaki nem kereste volna szándékosan azt. A mi a közlekedés akadályozását illeti, igaz ugyan, hogy a Hontérus-téri székérut csekély része is a lövészpálya által keresztül volt vágva és így az egyenként oda érkezett szekerek egy kis kerülést kellett, hogy tegyenek a réten, de midőn a majálisról a szekerek és a nép haza kezdett indulni, meg esteli 7 óra előtt, tehát jóval a majális vége előtt, a lövész-egyleti tagok helyükről már eltávoztak vala és az egész közlekedés szabad volt.

A majalist rendező egylet hibáján mult csak az okozott zavar, mivel elmulasztotta volt a városkapitányságnak 1881. évi 3697. szám alatt kelt három nyelvű hirdetménye daczára kellő időben (48 óra előre) a majalist bejelenteni.

A mi végre Hajek ur állítólagos kártérítési igényét illeti, azt ő jelen esetben, ha okot talál arra és akarja, a lövész-egyleti tagok ellen, vagy általában bárki ellen érvényesítheti, de semmiképen a városkapitányság ellen, mely természetesen a mulatságra, előadásra satöbbibeszóló engedélyek megadásánál nem tartozik arra gondolni is, kinek házában, réten stb. tartatik meg az előadás, üttetik fel a mulatság sátora és okoztatott a kár. De a szekér- és minden nyilvános utnak a közlekedéstől elzárását szigorúan ellenőriztetni és az illetőket, kik a közlekedést megakadályozzák, megfelelően megbüntetni el nem mulasztandom.

Maradván a tek. szerkesztő urnak tisztelettel
Brassó, 1885. évi június 10-én

Hiemesch Ferencz,
városkapitány.

*

Ime a t. városkapitány ur nyilatkozata az oly méltó bosszantást keltett esetről, melyet azonban szó nélkül annál kevésbbé hagyhattunk, minthogy az esetnek szemtanúi voltunk. Hogy mily sorrendben adatott ki az engedély, azt mellékesnek tartjuk, de azt hiszszük, hogy lövére adni engedélyt oly helyen, hol emberforgalom van, nem szabad. Ugy látszik, a t. városkapitány urat utólagosan igen helytelenül informálták az esetről. Határozottan tagadjuk azt, hogy óvintézkedések voltak ott téve. A hely be volt ott kerítve kötéllal, zászlók is voltak — a minőket nagyító üveggel talán lehetett észrevenni — az igaz, de ember, a ki figyelmeztessen, nem volt, az hamis állítás az illetők részéről. Magunk is hallottuk a fényvető kiáltást, midőn egy katona s mások közel mentek. A czéltáblák mögött pedig emberek jártak, azt láttuk, ott tehát nagyon könnyen fordulhatott elő baleset, a minek elkerülése csak a szerencsés véletlennek köszönhető. A mi pedig az utelzárását illeti, ahhoz joga épenséggel nincs senkinek, sőt — bizonyos rendőri eseteket kivéve — a városkapitányságnak sem. De különben is mint a t. vkapitány ur mondja, a lövészek engedélye 6-ára szolt; tehát minő joggal lövöldöznek ők 7-én? s ha az engedélyben ki volt kötve a közlekedés akadályozásának kikerülése mellett, minő joggal történt mégis ez egyetlen ut teljes elzárása s vajjon ezen kihágás nem büntetendő cselekmény-e?

Azon állítást pedig, hogy az egésznek az egylet az okozója, nem osztjuk; mert ha későn történt a bejelentés, meg kellett volna tagadni az engedélyt. Rendjén ez lett volna. De ha ezen sajnálatra méltó eset megtörtént, szolgáljon legalább figyelmeztetésül jövőre.

A szerkesztőség.

Rendőri jelentés.

Ismételten meg kell emlékeznünk szolgálatban lévő rendőr-közgekkel szemben tanusított ellenállásról. Egy a Nr. 1. szállodában tartott cselédbál alkalmával több kocsis és katona veszekedést akart provokálni.

A jelenvolt rendőr-közgek azon felszólításának, hogy tartózkodjanak a rend megzavarásától, két katonai magánszolga kivételével mindannyian engedelmeskedtek, a mely utóbbiaknak rögtön bekísérését rendelte el a felügyeletet gyakorolt rendőr-tisztviselő.

A rendelet már teljesítve volt, a bekísérés fogadásba véve, midőn az ez által támadt nagy tolatkodásban több kocsis azt megakadályozta. E garázda kocsisok egyikét sikerült szintén elfogni.

A mint azonban a rendőrök a foglyot a klasztróm-utcán keresztül kísérték volt, itt egyszerre az időközben hazamenekült magánszolgák rudakkal felfegyverkezve a rendőrökre rohantak, hogy elfogott társukat megszabadítsák. Mig azonban az egyik rendőr a fogoly kocsis őrizetére szorított, addig a másikat védelmi állásba helyezte magát. A támadt dula-kodás szükségessé tette, hogy az illető rendőr saját maga és társa védelmére, nemkülönben az elfogás ezen meghiusításának megakadályozására oldalfegyveréhez nyuljon, hogy a támadó szolgákat visszaverje, minek daczára azonban ő maga is oly súlyos sértéseket szenvedett, hogy 15 napra szabadságot adott. A büntető feljelentés az illetékes hatóságnál megtéve.

A mult hónapban elrendelt s e hó 8-án lejárt kutya-vesztég-zárt f. hó végeig kellett meghosszabbítani, még pedig közbiztonsági szempontból. Okot erre azon körülmény szolgáltatott, hogy daczára a legszigorubb s fáradhatatlanul fogatosított erre vonatkozó rendeletek- és hirdetéseknek, száznál több kutya semmisített meg a gyepmester által; és daczára azon tulajdonosok szigorú megbüntetésének, kik adófizetés nélkül tartanak kutyákat, mindazonáltal Brassó város lakóinak nagyobb része ezen a nagy közönség biztonsága érdekében kiadott rendeletekkel szemben valóban felfoghataatlan közönyösséget tanusít.

Pünköszt vasárnapján a Rakodó-völgy baloldali erdejében egy Steiner Frigyes nevű asztalossegéd, f. hó 4-én pedig Nagy János napszámos saját lakásán felakasztva találtatott fel. Tettöknek oka zilált anyagi körülmények s életunság volt.

F. hó 2-án a Bukarestből érkező omnibus vonaton Predeal és Tömös állomások között egy férfit utas halt meg. Az ezen ügyben megejtett vizsgálat kiderítette, hogy az elhalt Marcell János brassai 43 éves asztalosmester volt, a ki 1882. óta Bukarestben lakott, a szerencsétlen régebbi bajában — sorvadás — utközben halt meg.

Szomorú lebonyolítása volt a helybeli II. gyalogezred Dóczy Dávid nevű közlegénye és Gere Zsuzsa cseléd közötti szerelmi viszony. A példás szerelmes pár egy szép estén heves szóváltásba került, mely alkalommal a szerelmes baka oldalfegyverét kibrántotta és kedvesének oly szurást ejtett hasának bal oldalán, hogy az illetőt rögtön a helybeli polgári kórházba kellett szállítani.

A mérges szerető ellen a büntető feljelentés szintén megtéve.

A városkapitányság azon tapasztalatot szerezvén magának, hogy a közegészségi szempontból oly szükséges tisztaság egyes magánudvarokban sokkal nagyobb mértékben hanyagoltatik el a nyári hónapokban, mint télen, a nyilvános és közegészség megóvása tekintetéből erre vonatkozólag a lehető legszigorubb ellenőrzést fogja gyakorolni s a mulasztók szigorú megbüntetése által megakadályozni, hogy esetleg felépíthető ragályok részére talaj ne készítették elő.

Szorosan kapcsolatban van ezzel a városkapitányságnak azon újabb javaslata, hogy a nyilvános szükséghegyek lehetőleg szaporíttassanak; mert hogy a jelenleg fennálló egy ily hely a szükségnek távolról sem felel meg, az valóban kétségtelen s ezeknek szaporítása oly égető szükségé vált, hogy ezeknek felállítását továbbra halasztani nem volna szabad.

Azon épen ily mértékben érzett hiánynak, hogy a rendőr-közgek czélszerűen felfegyvereztessenek, a városkapitányság szintén eleget tett, midőn a városi képviselőhez erre vonatkozólag előterjesztést adott be.

Az eddigi, nagyon hiányos oldalfegyver fel fog cseréltetni olyannal, minővel a csendőrök vannak felszerelve; az özönvíz előtti elavult s alkalmatlan fegyverek a most leginkább alkalmazásban levő Werndl-féle fegyverekkel fognak helyettesíttetni, s ép úgy fognak a városi szabályzat által előirt sapkák helyett a sokkal czélszerűbb, a rendőrök tekintélyét a nép alsóbb osztálya előtt sokkal inkább emelő s szolgálatban mindenkor viselendő kalapok beszereztetni, a melyeket szintén a csendőrség visel. Végül reá kell mutatnunk arra is, hogy a városkapitányság a rendőrök lakásain az illető rendőrnek nevét és számát tartalmazó bádógtáblákat alkalmaztatott, még pedig oly czélból, hogy a közönség netalán szükséges segély idejében, panaszoknál, stb. alkalommal gyorsabban tájékozva legyen.

A rendőri bejelentési hivatal jelentése szerint május hónapban ezen hivatalnál következő bejelentések tétettek: Állandó tartózkodásra jelentkezett 37 fél; lakásváltoztatás bejelentetett 361; legény bejelentés pedig 100, — mig eltávozást 114 jelentett be. Tanonc bejelentetett 27, eltávozásra 20. Tanuló érkezett 17, távozott 12; cseléd érkezett 333, távozott 188. Időnként dolgozott Brassóban 20 napszámos, eltávozott a városból 8. Vendéglőbe betért 614 idegen utazó, mig eltávozott 540; a kórház részéről tétett 51 érkezési és 16 távozási bejelentés; a kir. fogház, járásbíró és megyei börtön részéről pedig 68 érkezés és 82 távozás. A városkapitányság jelentett egy női tolonczot. Született Brassóban 95 egyén, meghalt 59.

E szerint, a május havi összes bejelentések száma 2753, mig felvilágosítás adatott 356.

Erdőkihágás vétsége miatt megbüntetett májusban 16 fél.

Helyi és vidéki hírek.

Kinevezés. Mint örömmel értesülünk, Jakab István, törvényszékünk igen tevékeny és képzett aljegyzője, a gyakorlati bírói vizsgát f. hó 12-én a ma-

rosvásárhelyi kir. ítélőtáblánál letette. Üdvözljük őt az elért siker alkalmából azon reményben, hogy buzgó törekvése magasabb helyen is méltányló elismerést nyer.

Helyreigazítás. Torday Sándor trvszéki joggyakornok a bethleni járásbíróshoz nevezetett ki, — nem, mint irtuk, Pancsovára.

Színészet. Polgár Károly társulata ma — szombaton este mutatja be a város közönségének társulát a nyári szinkörben (Festhalle.) Szinre kerül „A furesa háború”, holnap vasárnap pedig „A z utolsó zsidó.” Figyelmeztetjük a t. közönséget ezen jó hírnevű társulat előadásaira.

Halálozás. Pedure J. János városi képviselő e hó 10-én meghalt. Temetése általános részvét mellett f. hó 12-én d. u. ment végbe. Nyugodjék békében!

Vásár. Országos vásár volt f. hó 10—12-én Brassóban. Árú elég, vevő kevés, gyönyörű kedvező idő, ez az egész, a mit a vásárról irhatunk. Még legjobb a szarvasmarhavásár volt. Idegen kevesebb volt, mint máskor szokott lenni. — Idők jele!

Nyilvános köszönet. A brassói állami ipariskola szorgalmas tanulóinak megjutalmazására a lefolyt tanévi vizsgák alkalmával a brassói csizmadia-társaság 20 frtot, a német szabó-társaság 10 frtot, a szász szabó-társaság 2 frtot, a cipész-társaság 3 frtot, a kovács-társaság 2 frtot, az asztalos-társaság 5 frtot, t. Haluskai Vilmos ur 1 frtot és Kropácsy Ferencz ur 50 krt ajándékozott. Mely adományokért szíves köszönetét fejezi ki az igazgatóság.

Hibaigazítás. A megyei árvaszéknél m. év szeptember óta nem 3800, hanem 3870 ügydarab érkezett be. A nyilvántartásban álló gyámoltak és gondnokoltak összes ingatlan vagyona 423,532 frt 71 krnyi becsértéket representál és ezen ingatlan vagyon nem a gyámpénztár, hanem az egyes gyámok és gondnokok kezelése alatt áll. A gyámpénztár által kezelt vagyon áll: 1. a helyb. ált. takarékpénztárban befektetett 192,093 frt 27 krból és 2. a gyámpénztárban letéteményezett 95,138 frt 93 krnyi magánadóslevelekből. Ülés nem csak 8, hanem 27 tartatott, mit ezennel helyreigazítunk.

Választás. Nagy-Küküllőmegyének jun. 12-én tartott közgyűlésében, a megyei főpénztárnoki állomásra egyhangulag Kispál Gábor választott meg. Üdvözljük a buzgó tisztviselőt!

Diszpolgárokká választá Fiume város Tisza Kálmán, Szapáry gr. és Kemény Gábot aáró minisztereket. A diszokleveleket egy diszküldött-ség tegnapelőtt hozta Budapestre Ciotta polgármester vezetése alatt.

Nagy tűz volt Virginában a napokban. Suffolk városa majdnem egészen leégett. Elégett a tébolyház is s abban a betegek nagy része.

Rendkívüli tárgyhalmaz miatt »A magyar nyelv az idegen ajku népiskolákban« (Trefort rendelete) című czikkünk végét, és »Városi perek« cz. cikksorozatunk folytatását kénytelenek voltunk jövő számunkra hagyni.

Ingatlanok bírói árverezése június hó 15—20-áig.

Rozsnyón a községi irodában: f. hó 15-én délelőtt 9 órakor a Thiess Truetsch Anna tulajdonát képező, Rozsnyó község határán levő ingatlanok 407 frt kikiáltási ár mellett; bírói kiküldött Langer Ede bírósi végrehajtó.

Prázmáron a községi irodában f. hó 18-án d. e. 9 órakor Purts Keresztélynek Prázmár község határán levő ingatlanai összesen 2099 frt kikiáltási ár mellett; bírói kiküldött Borsos Zsigmond bírói végrehajtó.

Zajzonban a községi irodában: f. hó 19-én d. e. 9 órakor Dirsztár Juon és nejének Zajzon község határán levő ingatlanai 84 frt kikiáltási ár mellett; az árverést a hosszufalusi kir. járásbíró megbizottja fogja fogatosítani.

A szerkesztő postája.

Reáltanításról. Ki van már szedve, de időhez kötöttek miatt mindég el kell maradnia; de kedden — legkésőbb — hozzuk.

Tatrang. Megkaptuk, de még nem volt időnk átnézni.

Tömösi. Levél megy.

K., Brassó. »A deák ság« című kemény hangú felszólalását tér szűke miatt jövőre kellett hagynunk.

Piaczi árak

Brassóban, 1885. június 12-én.

H e o t o l i t e r	Buza	legszebb	7.20
		közepes	6.80
		vegyes	6.40
	Rozs	legszebb	3.90
		közepes	3.70
	Árpa	legszebb	3.80
		közepes	3.50
	Zab	legszebb	2.70
		közepes	2.50
	Törökbuza		4.—
K i l o g r.	Kása		4.50
	Borsó		6.—
	Lencse		7.—
	Fuszulyka		4.—
	Lenmag		10.—
	Burgonya		1.10
	Marhahus		—44
	Disznóhus		—48
	Juhhus		—
	Faggyu (friss)		—32

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Nyílt tér.

Köszönet és ajánlás

a tek. osztrák-francia élet- és járadékbiztosító társaságnak

„Azienda”.

Mult évi január hóban biztosította magát Homner Katalin asszony e társulatnál 1000

*) Ezen rovat alatt megjelenteknek sem tartalma-, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.

frtra halál esetére, mely idei márczius hóban hirtelen bekövetkezett s most a társulat nekünk az összeget az előírt idő előtt már ki is fizette. Ezen gyors és előzékeny eljárás arra indit minket, hogy a tek. „Azienda” biztosító társaságnak legmélyebb köszönetünket kifejezzük s azt a n. érd. közönségnek melegen ajánljuk.

Brassóban, 1885. június hó 12-én.

Az örökösök.

Brassai piaci árfolyam.

Brassó, 1885. hó június 13-án.

Román papírpénz a 20 frankos 8.95 vétel 8.98 eladás.		
ezüstpénz a 20	8.85	8.90
Napoleon d'or (aranypénz)	9.86	9.90
Török lira	11.18	11.22
Orosz imperial	10.10	10.14
Arany	5.78	5.82
Orosz papírrubel	125.—	126.—

Felelős szerkesztő: Szterényi József.
Kiadótulajdonos: Alexi könyvnyomdája.

HIRDETMÉNYEK.

— A bőr uj zománczát mindig megtartja. —

József főherczeg

s a földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter és számos főúr, gazda és állatorvos a legnagyobb elismeréssel tüntette ki

Nemencsek J. és társa

kizárólagosan szabadalmazott találmányait, u. m.

fekete bőrkenőcs, 1 kiló bádogdobozban 1 frt. 20 kr;
sárga bőrkenőcs, 1 kiló 1 frt 60 kr;
géphajtó-szijkenőcs, egy kiló 1 frt 40 kr;
velencei kettős bőrlakk, 1 liter 3 frt;
bőrmosó szappan, egy nagy darab 1 frt;
állat-gyógy- és patakenőcs, 1/2 kiló 2 frt;
fekete viasz, egy nagy darab 1 frt; — s a híres gyógyerejű
Sultana növény-szappan,
egy doboz ára 1 frt.

Nemencsek J. és társa

első magyar, kizárólag szabadalmazott fekete bőrkenőcs, bőrlakk, állat-, gyógy- s gyógynövény pipere-szappan gyára.

[84] 8-12

— A fent kitett találmányokból kisebb mennyiség is megrendelhető. —
Czím: Budapest, X. Kőbánya, Lázár-ház.

Miután igen sok visszaélés történik árúimmal, figyelmeztetem a nagyérdemű közönséget, hogy egyedül a nálam rendelt és gyáramból küldött árúért vállalom felelősséget.

— A cipő nem zsirosítja el a ruhát. —

Értesítés

arról, hogy a nyén-bodza-krasznai hadászati utvonalon 202. h. sz. alatt több év óta fennálló vegyeskereskedés mellé

vendégfogadó

is rendeztetend be s az folyó év június hó 1-ével megnyílik.

Kitűnő ételek-, italokról s különösen speciális sörrel, egy jó kugliról és kirándulások alkalmával — előre teendő rendelkezésre — mindenről gondoskodva leend.

Zajzoni vendég és kirándulást kedvelő környék urait szívesen látja

Bodolán, 1885. évi május hó 27.

Kósa Sándor
tulajdonos.

(132) 1—3

Előnyös alkalmazást

nyernek: ügynökök, hivatalnokok, kereskedők, magánzók stb., kik osztrák-magyar állam- és díjsorsjegyek havonkénti lefizetések mellett eladásával az 1883. évi XXXI. törv.-ezikk értelmében, foglalkozni óhajtanak; némi tevékenység mellett

— havonként 100—300 forintnyi jövedelemre —

számíthatni. — Ajánlatok, a jelen foglalkozás megnevezésével intézendők. —

(122b) 5—6

A fővárosi váltóüzlet-társaság
ADLER és társához Budapest.

Hirdetmény.

Egy 8 és egy 6 lóerejű, a legjobb karban levő és aránylag keveset használt Robey és Társa-féle gőzcséplőgép a hozzá tartozó kazánokkal és mindennemű felszereléssel rendkívül olcsó árban és esetleg igen kedvező feltételek mellett eladó. — Megtekinthető Uzonban Mantsu Theodornál.

Ugy szintén egy a legjobb karban levő, rendkívül erős szerkezetű, 20 lóerejű Locomobil, darmstadti gyártmány, továbbá 2 velencei módozatra fából épült fűrész Gatter egy és két késre alkalmazható, azonkívül egy körfűrész asztalostól, egy fűrészfogvágó gép egy fűrészcsészítő gép és többnemű fűrésztelephez szükségeltető eszközök jutányos áron eladók. — Értekezhetni a tulajdonos

(88) 13 — Malcher Mórnál, Brassóban

Szives tudásul.

Van szerencsém a n. érd. közönség becses figyelmébe ajánlani saját gyártmányu, elismert finom minőségű

Brassói gyapjuszövet-raktáramat.

Szöveteim minden időszaki férfi- és gyermek-öltönyökre alkalmasak s azoknak finomsága-, szépsége- és tartósságaért felelősséget vállalom. Az árak is lehető legolcsóbbak s lakásomon — felső-ujtöze, 167. sz. — minden időben megtekinthetők.

Azonföül olcsó árak mellett szolgáltatára állok a n. érd. közönségnek szintén

saját gyártmányu gyapjuból szőtt árúimmal nagyban és kicsinyben, valamint mindennemű harisnyák, tartós gyapju reklük, különböző nagyságu és színű női alsószojnyák és uri alsónadrágokkal stb.

Videki megrendeléseket utánvét mellett pontosan és gyorsan teljesítek.

Minden szakmámba vágó megbízást készséggel elvállalok s fő törekvésem a kívánalmaknak olcsón és pontosan eleget tenni.

Brassó, 1883. május hó.

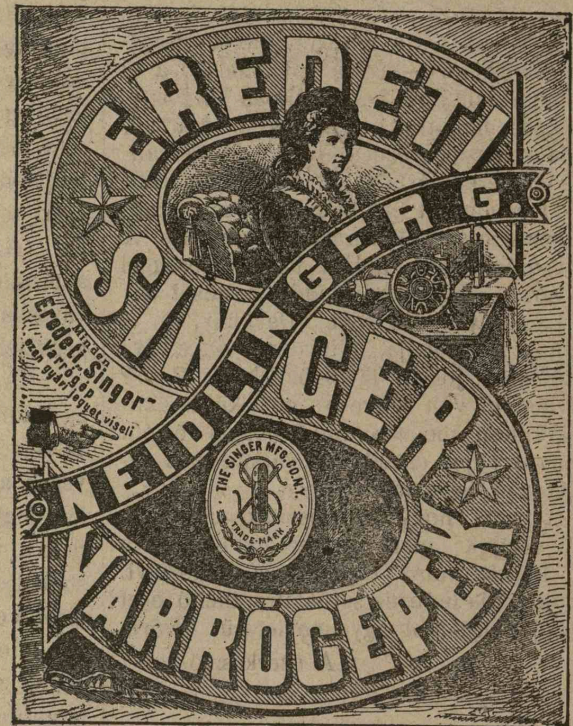
Teljes tisztelettel

BROSZEK ANTAL,
gyapjuszövet-gyáros.

(127) 3—3

NEIDLINGER G.

BRASSÓ, nagy-utca 492. szám a.

NEIDLINGER G.
BRASSÓ, nagy-utca 492. szám a.

Házi használatra, fehérnemű-varrásra.

valamint

szabók, cipészek, kárpitosok, nyergesek, kalaposok stb. részére. (79b) 3 10

Az eredeti SINGER varrógépek

minden más gépektől különböznek:

a mechanizmus tökéletessége, egyszerű szerkezet, tehát könnyű kezelés, felülmúlhatatlan munkaképesség és tartósság által.

NEIDLINGER G., Brassóban, Nagy-utca, 492. sz. a.

(138b) 2—2

Anzeige.

Das in meinem Hause Altstadt No. 1. befindliche Mehlhandlungslocal nebst dazu gehörigem Magazin, ebenso ein Zimmer und eine Küche sind zu vermieten zusammen oder auch abgesondert.

Zu dem in diesem Hause befindlichen Wirthschafts-geschäfte suche ich einen kautionsfähigen Verrechnungswirthen, event. ist dieses Wirthslocal zu vermieten.

Samuel Mark.